

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 11. júna 2009*

Vo veci C-429/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Gerechtshof te Amsterdam (Holandsko) z 12. septembra 2007 a doručený Súdnemu dvoru 17. septembra 2007, ktorý súvisí s konaním:

Inspecteur van de Belastingdienst

proti

X BV,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia T. von Danwitz, E. Juhász (spravodajca), G. Arestis a J. Malenovský,

* Jazyk konania: holandčina.

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: N. Nanchev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. decembra 2008,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- X BV, v zastúpení: G. Th. K. Meussen, advocaat,

- holandská vláda, v zastúpení: Y. de Vries a M. de Grave, splnomocnení zástupcovia,

- talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci F. Arena, avvocato dello Stato,

- Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A. Bouquet a W. Wils, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 5. marca 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 15 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).

- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Inspecteur van de Belastingdienst (Inšpektor daňovej správy, ďalej len „Inšpektor“) a X BV, spoločnosťou založenou podľa holandského práva, ktorej sídlo je zriadené v P, vo veci daňovej odpočítateľnosti pokút uložených Komisiou Európskych spoločenstiev za porušenie súťažných pravidiel Spoločenstva.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

- 3 Odôvodnenie č. 21 nariadenia č. 1/2003 znie:

„Jednotné uplatňovanie súťažných pravidiel si tiež vyžaduje vytvorenie foriem spolupráce medzi súdmi členských štátov a Komisiou. To platí pre všetky súdy

členských štátov, ktoré uplatňujú články 81 a 82 Zmluvy [ES] bez ohľadu na to, či uplatňujú tieto pravidlá v súdnych sporoch medzi súkromnými osobami, alebo konajú ako verejní vynucovatelia, alebo ako odvolacie súdy. Najmä vnútroštátne súdy by mali mať možnosť vyžiadať si od Komisie informácie alebo jej stanoviská k bodom týkajúcim sa uplatňovania súťažného práva spoločenstva. Komisia a orgány hospodárskej súťaže členských štátov musia mať aj možnosť predložiť súdom písomné alebo ústne vyjadrenia, keď ide o uplatňovanie článkov 81 alebo 82 Zmluvy. Tieto vyjadrenia by sa mali predkladať v súlade s vnútroštátnymi procesnými pravidlami a zvykmi vrátane tých, ktoré chránia práva strán. Preto by sa mali vykonať kroky, ktoré by zabezpečili, aby Komisia a orgány hospodárskej súťaže členských štátov boli vždy dostatočne informovaní o postupoch pred vnútroštátnymi súdmi.“

4 Článok 15 nariadenia č. 1/2003 stanovuje:

„Spolupráca s vnútroštátnymi súdmi

1. V rámci postupu, v ktorom sa uplatňuje článok 81 alebo 82 Zmluvy, súdy členských štátov môžu požiadať Komisiu o informácie, ktoré má k dispozícii, alebo o jej stanovisko k otázkam týkajúcim sa uplatňovania súťažných pravidiel spoločenstva.

2. Členské štáty pošlú Komisii kópiu každého písomného rozsudku vnútroštátnych súdov rozhodujúcich o uplatňovaní článku 81 alebo 82 Zmluvy. Také kópie sa pošlú bez meškania potom, čo bol stranám oznámený úplný písomný rozsudok.

3. Príslušné orgány členských štátov konajúc z vlastného podnetu môžu predložiť vnútroštátnym súdom svojich členských štátov písomné pripomienky k otázkam týkajúcim sa uplatňovania článku 81 alebo 82 Zmluvy. S povolením príslušného súdu sa môžu tiež ústne vyjadriť pred vnútroštátnymi súdmi svojich členských štátov. Keď si to koherentné uplatňovanie článku 81 alebo 82 Zmluvy vyžaduje, Komisia konajúc z vlastného podnetu môže predložiť písomné pripomienky súdom členských štátov. S povolením príslušného súdu sa môže tiež ústne vyjadriť.

Len na účely vyhotovenia svojich pripomienok orgány hospodárskej súťaže členských štátov a Komisia môžu príslušný súd členského štátu požiadať, aby im bol odovzdaný alebo bolo zabezpečené odovzdanie každého dokumentu potrebného na posúdenie prípadu.

4. Tento článok je bez dopadu na širšie právomoci týkajúce sa odovzdávania pripomienok súdom prislúchajúce orgánom hospodárskej súťaže členských štátov podľa práva ich členského štátu.“

- 5 Podľa bodov 31 až 35 oznámenia Komisie o spolupráci medzi Komisiou a vnútroštátnymi súdmi pri uplatňovaní článkov 81 a 82 Zmluvy ES [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ C 101, 2004, s. 54):

„31. V súlade s článkom 15 ods. 3 nariadenia [č. 1/2003] môžu vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže a Komisia vnútroštátnemu súdu, ktorý má uplatniť články 81 [ES] alebo 82 ES, predkladať pripomienky týkajúce sa otázok spojených s uplatnením týchto článkov. [Uvedené] nariadenie rozlišuje medzi písomnými pripomienkami, ktoré môžu vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže a Komisia predkladať z vlastnej úradnej moci, a ústnymi pripomienkami, ktoré môžu vzniesť len so súhlasom vnútroštátneho súdu...

32. Nariadenie spresňuje, že Komisia predloží pripomienky, len pokiaľ to vyžaduje jednotné uplatnenie článku 81 [ES] alebo 82 ES. Vzhľadom na tento cieľ predkladania pripomienok, Komisia obmedzí svoje pripomienky na hospodársku a právnu analýzu skutkových okolností sporných vo veci, o ktorej rozhoduje vnútroštátny súd.
33. Aby mohla Komisia účelne predkladať pripomienky, môžu byť vnútroštátne súdy vyzvané, aby odovzdali Komisii kópiu všetkých dokumentov, ktoré sú potrebné na posúdenie veci, alebo zabezpečili jej odovzdanie. V súlade s článkom 15 ods. 3 druhým pododsekom nariadenia [č. 1/2003] Komisia použije tieto dokumenty len na prípravu svojich pripomienok...
34. Keďže [toto] nariadenie nestanovuje procesný rámec na predloženie pripomienok, na stanovenie relevantného procesného rámca sa uplatnia procesné pravidlá a prax členských štátov. Ak členský štát ešte nestanovil tento rámec vnútroštátny súd musí rozhodnúť, aké procesné pravidlá sa uplatnia na predloženie pripomienok vo veci, o ktorej rozhoduje.
35. Procesný rámec musí rešpektovať zásady uvedené v bode 10 tohto oznámenia. To najmä znamená, že procesný rámec predloženia pripomienok týkajúcich sa uplatnenia článkov 81 [ES] alebo 82 ES
- a) musí byť zlučiteľný so všeobecnými princípmi práva Spoločenstva, a najmä so základnými právami dotknutých účastníkov konania;
  - b) nemôže viesť k tomu, že predloženie týchto pripomienok bude neprimerane zložité alebo prakticky nemožné (zásada efektívnosti)... a

- c) nemôže spôsobiť, že predloženie uvedených pripomienok bude ťažšie ako v prípade súdnych konaní, v ktorých sa uplatňuje porovnateľné vnútroštátne právo (... zásada ekvivalencie).“ [*neoficiálny preklad*]

Vnútroštátna právna úprava

6. Zákon o nových pravidlách hospodárskej súťaže (zákon o hospodárskej súťaži) [*wet houdende nieuwe regels omtrent de economische mededinging (Mededingingswet)*] z 22. mája 1997 (Stb. 1997, č. 242), zmenený a doplnený zákonom z 9. decembra 2004 (Stb. 2005, č. 172, ďalej len „zákon o hospodárskej súťaži“), vo svojom článku 89h stanovuje:

„1. Pokiaľ Rada [pre správu Nederlandse Mededingingsautoriteit (holandského orgánu hospodárskej súťaže, ďalej len ‚NMa‘)] alebo Komisia Európskych spoločenstiev nie sú účastníkmi konania, môžu na účely prejednávania žaloby podanej na správnom súde predložiť písomné pripomienky podľa článku 15 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č.1/2003 v prípade, ak Rada [NMa] alebo Komisia Európskych spoločenstiev vyjadrili takéto želanie. Súd môže na tento účel stanoviť lehotu. So súhlasom súdu môžu na pojednávaní predniesť aj ústne pripomienky.

2. Na základe žiadosti podľa článku 15 ods. 3 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003 súd predloží Rade [NMa] a Komisii Európskych spoločenstiev všetky dokumenty uvedené v tomto ustanovení. Účastníci konania môžu v lehote stanovenej súdom vyjadriť svoje stanovisko k dokumentom, ktoré sa majú predložiť.

3. Účastníci konania sa môžu v lehote stanovenej súdom vyjadriť k pripomienkam Rady [NMa] alebo Komisie Európskych spoločností. Tento súd môže povoliť účastníkom konania, aby sa vyjadrili k ich príslušným pripomienkam.“

- 7 Uvedený článok 89h vyplýva zo zákona, ktorým sa mení zákon o hospodárskej súťaži, ako aj niektoré iné zákony týkajúce sa prebratia nariadení (ES) č. 1/2003 a 139/2004 (wet tot wijziging van de Mededingingswet en van enige andere wetten in verband met de implementatie van EG-verordeningen 1/2003 en 139/2004) z 30. júna 2004 (Stb. 2004, č. 345). Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že dôvodová správa k tomuto zákonu (Kamerstukken II, session 2003 — 2004, 29276, č. 3) obsahuje tieto ustanovenia:

„2.5 Spolupráca s vnútroštátnymi súdmi

Spolupráca medzi Komisiou a vnútroštátnymi súdmi vyjadruje článok 15 a odôvodnenie č. 21 [nariadenia č. 1/2003].

...

Odsek 3 tohto článku okrem iného stanovuje, že Komisia a vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže môžu počas prejednávania veci súdom predkladať písomné a ústne pripomienky (*amicus curiae*). Tieto pripomienky sú považované za stanovisko a ich cieľom je podporiť jednotné uplatnenie pravidiel hospodárskej súťaže.

Komisia a vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže sú povinné na tieto účely dodržiavať holandské procesné pravidlá. V konaní medzi dvomi účastníkmi totiž súd zohráva pasívnu úlohu a určuje priebeh konania. Okrem toho súd nie je viazaný stanoviskom Komisie (odôvodnenie č. 21). Nezávislosť súdu teda nie je spochybnená. Komisia a vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže musia rešpektovať práva účastníkov konania a zabezpečiť, aby dôverné údaje prejednávanej veci zostali dôverné. Napokon v súlade s článkom 15 ods. 1 nariadenia [č. 1/2003] je vnútroštátny súd oprávnený požiadať Komisiu o informácie alebo stanovisko.

...

3.4 Spolupráca medzi generálnym riaditeľom NMa, Komisiou a súdmi

Podľa článku 15 ods. 3 nariadenia [č. 1/2003] môžu vnútroštátne orgány príslušné v oblasti uplatňovania práva hospodárskej súťaže a Komisia z vlastného podnetu predkladať svoje písomné pripomienky na účely uplatnenia článku 81 a 82 Zmluvy a s povolením príslušného súdu sa môžu tiež ústne vyjadriť.

Okrem toho článok 15 ods. 1 nariadenia [č. 1/2003] stanovuje možnosť, aby súd mohol požiadať Komisiu o informácie alebo o jej stanovisko k otázkam týkajúcim sa uplatňovania článkov 81 a 82 Zmluvy...

...Vykonanie článku 15 nariadenia [č. 1/2003] sa uskutoční pred správnymi súdmi formou uplatnenia zákona o hospodárskej súťaži (článok I Časť G [pozmeňujúceho zákona], články 89h, 89i a 89j [zákona o hospodárskej súťaži]) a pred občianskymi súdmi formou uplatnenia občianskeho súdneho poriadku [(Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)] (článok III).“

- 8 Článok 3.14 zákona o dani z príjmov za rok 2001 (Wet Inkomstenbelasting 2001) stanovuje v znení uplatniteľnom na príjmy získané v roku 2002 stanovoval:

„1. Pri výpočte zisku nie sú odpočítateľné poplatky a náklady spojené s týmito položkami:

...

- c) pokuty uložené holandským súdom a sumy zaplatené štátu, aby sa predišlo súdnym konaniam v Holandsku alebo, aby bola splnená podmienka súvisiaca s rozhodnutím o upustení od výkonu trestu, ako aj pokuty uložené inštitúciou Európskej únie a pokuty a zvýšenia uložené podľa všeobecného zákona o vnútroštátnych daniach [(Algemene wet inzake rijksbelastingen)], zákona v oblasti ciel [(Douanewet)], zákona koordinujúceho sociálne zabezpečenie [(Coördinatiewet Sociale Verzekering)], zákona o správnom konaní v prípade porušení niektorých ustanovení zákona o cestnej premávke [(Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften)] a zákona o hospodárskej súťaži;

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 9 Rozhodnutím Komisie 2005/471/ES z 27. novembra 2002 o konaní podľa článku 81 Zmluvy ES proti BPB PLC, Gebrüder Knauf Westdeutsche Gipswerke KG, Sociétés Lafarge SA a Gyproc Benelux N.V. (vec COMP/E-1/37.152 — Sadrokartónové dosky) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 166, s. 8) boli týmto spoločnostiam udelené pokuty, a to vo výške 138,6 milióna eur pre BPB, 85,8 milióna eur pre Knauf, 249,6 milióna eur pre Lafarge a 4,32 milióna eur pre Gyproc. Tieto pokuty boli predbežne zaplatené alebo zabezpečené bankovou zárukou.
- 10 Pokuty, ktoré uložila Komisia, potvrdil Súd prvého stupňa Európskych spoločenstiev vo svojich rozsudkoch z 8. júla 2008, Saint Gobain Gyproc Belgium/Komisia (T-50/03, Zb. s. II-114), Knauf Gips/Komisia (T-52/03, Zb. s. II-115), BPB/Komisia (T-53/03, Zb. s. II-1333) a Lafarge/Komisia (T-54/03, Zb. s. II-120). Spoločnosti Knauf a Lafarge podali proti rozsudkom Súdu prvého stupňa, ktorými boli zamietnuté ich žaloby, odvolania na Súdny dvor (veci C-407/08 P a C-413/08 P).
- 11 Pred prijatím uvedených rozsudkov Súdu prvého stupňa jedna z dotknutých spoločností označená vnútroštátnym súdom ako X KG, ktorá — ako vyplýva zo spisu — je usadená v Nemecku, čiastočne previedla pokutu, ktorá jej bola uložená, na zoskupenie, ktorého je materskou spoločnosťou, a najmä na jednu z holandských dcérskych spoločností, X BV.

- 12 Dňa 13. marca 2004 bol spoločnosti X BV doručený zo strany holandského daňového orgánu výmer vo veci dane z príjmov právnických osôb za rok 2002. Listom z 8. apríla 2004 táto spoločnosť podala proti uvedenému daňovému výmeru u Inšpektora sťažnosť, v ktorej namietala, že pokuta uložená Komisiou, ktorá bola na ňu čiastočne prevedená materskou spoločnosťou, predstavuje pokutu v zmysle článku 3.14 *initio* a ods. 1 písm. c) zákona o dani z príjmov za rok 2001, ktorý neumožňuje odpočítanie pokút uložených inštitúciami Spoločenstva na účely výpočtu zdaniteľných príjmov spoločnosti. Inšpektor zamietol túto sťažnosť rozhodnutím z 11. marca 2005.
- 13 Dňa 19. apríla 2005 spoločnosť X BV podala žalobu na Rechtbank Haarlem (súd prvého stupňa v Haarleme).
- 14 Tento súd rozsudkom z 22. mája 2006 umožnil čiastočnú odpočítateľnosť uvedenej pokuty.
- 15 Inšpektor návrhom z 30. júna 2006 podal proti tomuto rozsudku odvolanie na Gerechtshof te Amsterdam (odvolací súd, Amsterdam).
- 16 Komisia, ktorá sa o tom dozvedela prostredníctvom tlače a vnútroštátnych orgánov hospodárskej súťaže, listom z 15. marca 2007 oznámila vnútroštátnemu súdu svoje želanie zasiahnuť do konania ako *amicus curiae* na základe článku 15 ods. 3 nariadenia

č. 1/2003 a v súlade s článkom 89h zákona o hospodárskej súťaži. Okrem toho Komisia požiadala, aby bola v tejto súvislosti stanovená lehota a boli jej poskytnuté podklady potrebné na pochopenie sporu.

- 17 Na pojednávaní na Gerechthshof te Amsterdam z 22. augusta 2007 bola účastníkom konania a Komisii poskytnutá možnosť vyjadriť sa k otázke, či je Komisia na základe článku 15 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 oprávnená podať z vlastného podnetu písomné pripomienky v rámci konania, v ktorom tento súd rozhoduje.
- 18 Za týchto okolností Gerechthshof te Amsterdam rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Oprávňuje článok 15 ods. 3 nariadenia... č. 1/2003 Komisiu na to, aby mohla z vlastného podnetu predkladať písomné pripomienky v konaní, ktorého predmetom je otázka, či možno z (daňových) ziskov, ktoré dotknutá spoločnosť dosiahla v roku 2002, odpočítať pokutu, ktorú uložila Komisia spoločnosti X KG za porušenie právnych predpisov [Spoločenstva] o hospodárskej súťaži a ktorú táto spoločnosť (čiastočne) previedla na dotknutú spoločnosť?“

O prejudiciálnej otázke

- 19 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 15 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 oprávňuje Komisiu na to, aby mohla z vlastného podnetu predkladať písomné pripomienky pred vnútroštátnym súdom v rámci konania, ktorého predmetom je otázka, či zo zdaniteľných ziskov možno odpočítať pokutu, ktorú Komisia uložila za porušenie článku 81 ES alebo 82 ES, alebo časť tejto pokuty.

- 20 Na účely zabezpečenia koherentného uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže v členských štátoch kapitola IV nariadenia č. 1/2003 stanovuje mechanizmus spolupráce medzi Komisiou, vnútroštátnymi orgánmi hospodárskej súťaže, ako aj súdmi členských štátov.
- 21 Táto spolupráca patrí do rámca všeobecnej zásady lojálnej spolupráce zakotvenej v článku 10 ES, ktorá upravuje vzťahy medzi členskými štátmi a inštitúciami Spoločenstva. Ako uviedol Súdny dvor, povinnosť lojálnej spolupráce, ktorá zaväzuje inštitúcie Spoločenstva, sa stáva mimoriadne dôležitou, pokiaľ sa týka súdnych orgánov členských štátov poverených dohľadom nad uplatňovaním a dodržiavaním práva Spoločenstva vo vnútroštátnom právnom poriadku (pozri uznesenie z 13. júla 1990, Zwartveld a i., C-2/88 IMM, Zb. s. I-3365, bod 18).
- 22 V rámci toho vnútroštátne súdy na jednej strane a Komisia a súdy Spoločenstva na druhej strane konajú podľa úlohy, ktorú im určuje Zmluva (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. decembra 2000, Masterfoods a HB, C-344/98, Zb. s. I-11369, bod 56).
- 23 Články 11 až 14 nariadenia č. 1/2003 upravujú rôzne formy spolupráce medzi Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi hospodárskej súťaže.
- 24 Článok 15 uvedeného nariadenia nazvaný „Spolupráca s vnútroštátnymi súdmi“ zriaďuje systém vzájomnej výmeny informácií medzi Komisiou a súdmi členských

štátov a za určitých okolností stanovuje možnosť zásahu Komisie a orgánov hospodárskej súťaže členských štátov do konaní prebiehajúcich pred vnútroštátnymi súdmi.

- 25 Ako uvádza odôvodnenie č. 21 nariadenia č. 1/2003, mechanizmus spolupráce medzi Komisiou a súdmi členských štátov platí pre všetky sudy členských štátov, ktoré uplatňujú články 81 ES a 82 ES, v súdnych sporoch medzi súkromnými osobami, alebo ak konajú ako verejní vynucovatelia alebo ako odvolacie sudy.
- 26 Článok 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 jednak stanovuje, že uvedené sudy môžu požiadať Komisiu, aby im poskytla informácie, ktoré má k dispozícii, alebo svoje stanovisko k otázkam týkajúcim sa uplatňovania súťažných pravidiel Spoločenstva. Ďalej odsek 2 tohto článku uvádza, že členské štáty pošlú Komisii kópiu každého písomného rozsudku vnútroštátnych súdov rozhodujúcich o uplatňovaní článku 81 ES alebo 82 ES.
- 27 Prvá a druhá veta uvedeného článku 15 ods. 3 prvého pododseku oprávňujú súťažné orgány členských štátov na to, aby k otázkam týkajúcim sa uplatňovania článku 81 ES alebo 82 ES z vlastného podnetu predkladali súdom svojich členských štátov písomné pripomienky a s povolením príslušného súdu sa k týmto otázkam mohli tiež ústne vyjadriť. Tretia a štvrtá veta tohto ustanovenia oprávňujú aj Komisiu na to, aby pred súdmi členských štátov mohla z vlastného podnetu predkladať písomné pripomienky a s povolením príslušného súdu sa mohla tiež ústne vyjadriť, pokiaľ si to vyžaduje koherentné uplatňovanie článku 81 ES alebo 82 ES.
- 28 Článok 15 ods. 3 prvý pododsek nariadenia č. 1/2003 sa teda týka dvoch rôznych typov zásahu, ktoré majú odlišný rámec uplatnenia: zásah vnútroštátnych orgánov hospodárskej súťaže pred súdmi svojich členských štátov v otázkach uplatňovania

článku 81 ES alebo 82 ES a zásah Komisie pred súdmi členských štátov, pokiaľ si to vyžaduje koherentné uplatňovanie článku 81 ES alebo 82 ES.

29 Štyri vety tohto pododseku, a najmä skutočnosť, že jeho druhá a štvrtá veta sú skoro úplne rovnaké, zvyrazňujú skutočnosť, že zámerom normotvorcu Spoločenstva bolo oddeliť tieto dve situácie, hoci sú uvedené v rovnakom pododseku.

30 V dôsledku toho doslovný výklad článku 15 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 1/2003 vedie k záveru, že možnosť Komisie predložiť z vlastného podnetu písomné pripomienky súdom členských štátov podlieha jedinej podmienke, ktorou je požiadavka koherentného uplatňovania článku 81 ES alebo 82 ES. Táto podmienka môže byť splnená aj v prípadoch, keď sa dotknuté konanie netýka uplatňovania článku 81 alebo 82 Zmluvy.

31 Uvedený výklad nespochybňuje štvrtá veta odôvodnenia č. 21 nariadenia č. 1/2003, podľa ktorej musí byť Komisii a orgánom hospodárskej súťaže členských štátov umožnené predložiť súdom písomné alebo ústne vyjadrenia, keď ide o uplatňovanie článkov 81 ES alebo 82 ES. Toto odôvodnenie sa jednoducho týka typickej situácie bez toho, aby vylučovalo iné prípady, keď môže Komisia zasiahnuť. Navyše bod odôvodnenia nariadenia síce môže umožňovať objasnenie toho, ako treba vykladať právnu normu, ale sám osebe takouto normou byť nemôže (rozsudky z 13. júla 1989, Casa Fleischhandels, 215/88, Zb. s. 2789, bod 31, a z 24. novembra 2005, Deutsches Milch-Kontor, C-136/04, Zb. s. I-10095, bod a citovaná judikatúra).

32 Okrem toho na rozdiel od tvrdenia X BV a holandskej vlády výklad článku 15 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 1/2003 uvedený v bode 30 tohto rozsudku nie je

spochybnený bodmi 31 až 35 oznámenia Komisie o spolupráci medzi Komisiou a vnútroštátnymi súdmi pri uplatňovaní článkov 81 a 82 Zmluvy ES. Všeobecný pojem „otázky týkajúce sa uplatňovania článku 81... ES alebo 82 [ES]“ prebratý v tomto oznámení totiž zahŕňa možnosť Komisie predložiť písomné pripomienky pred vnútroštátnymi súdmi, pokiaľ si to vyžaduje koherentné uplatňovanie článku 81 ES alebo 82 ES. V každom prípade obsah oznámenia Komisie nemôže mať prednosť pred ustanoveniami nariadenia.

33 Právom Spoločenstva bol zriadený kompletný systém kontroly kartelov a zneužitia dominantného postavenia, ktorý definuje zásadu zákazu obsiahnutú v článkoch 81 ES a 82 ES a zásadu ich sankcionovania, ktorá vychádza z článku 83 ES. Uvedené články treba vnímať tak, že sú súčasťou celkového súboru ustanovení, ktorého cieľom je zakázať a sankcionovať protisúťažné postupy.

34 Z článku 83 ods. 2 písm. a) ES vyplýva, že pokuty a opakované pokuty, ktoré môžu byť ukladané podnikom v rámci uplatňovania súťažného práva Spoločenstva, majú za cieľ „zabezpečiť dodržiavanie zákazov uvedených v článku 81 ods. 1 [ES] a článku 82 [ES]“. Účelom uvedeného článku 83 ES je teda najmä zabezpečenie efektivity kontroly kartelov a zneužití dominantného postavenia.

35 Oprávnenie Komisie ukladať pokuty podnikom, ktoré sa úmyselne alebo z nedbanlivosti dopustili porušenia ustanovení článku 81 ods. 1 ES alebo článku 82 ES, predstavuje jeden z prostriedkov priznaných Komisii s cieľom umožniť jej plniť dozorné poslanie, ktoré jej ukladá právo Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. júna 1983, *Musique Diffusion française a i./Komisia*, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 105, a zo 7. júna 2007, *Britannia Alloys & Chemicals/Komisia*, C-76/06 P, Zb. s. I-4405, bod 22).

- 36 Oddelenie zásady zákazu protisúťažných postupov od sankcií stanovených pre prípad uvedeného zákazu by preto zbavilo konanie orgánov poverených dohľadom nad dodržiavaním tohto zákazu a postihovaním takýchto postupov účinnosti. Ustanovenia článkov 81 ES a 82 ES by boli neúčinné, pokiaľ by neboli sprevádzané donucovacími opatreniami stanovenými v článku 83 ods. 2 písm. a) ES. Ako uviedol generálny advokát v bode 38 svojich návrhov, medzi pokutami a uplatnením článkov 81 ES a 82 ES existuje neoddeliteľná väzba.
- 37 Účinnosť sankcií uložených súťažnými orgánmi členských štátov alebo Spoločenstva na základe článku 83 ods. 2 písm. a) ES je teda podmienkou koherentného uplatňovania článkov 81 ES a 82 ES.
- 38 V rámci konania týkajúceho sa sankcií v oblasti protisúťažných postupov stanovených v článku 83 ods. 2 písm. a) ES rozhodnutie, ktoré má dotknutý súd v danom konaní vydať, môže ohroziť účinnosť týchto sankcií, a tým aj ohroziť koherentné uplatňovanie článku 81 ES alebo 82 ES.
- 39 V okolnostiach vo veci samej je zjavné, že výsledok sporu o daňovej odpočítateľnosti časti pokuty uloženej Komisiou môže ohroziť účinnosť sankcie uloženej súťažným orgánom Spoločenstva. Účinnosť rozhodnutia Komisie, ktorým uložila pokutu určitej spoločnosti, by totiž mohla byť výrazne oslabená, ak by dotknutá spoločnosť, alebo aspoň spoločnosť, ktorá je s ňou spojená, mohla odpočítať celú výšku tejto pokuty alebo jej časť zo svojich zdaniteľných ziskov, pretože takáto možnosť by vo svojom dôsledku čiastočne kompenzovala povinnosť uhradiť dotknutú pokutu znížením daňového zaťaženia.

- 40 Zo súhrnu predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 15 ods. 3 prvý pododsek tretia veta nariadenia č. 1/2003 sa má vykladať tak, že oprávňuje Komisiu na to, aby mohla z vlastného podnetu predkladať písomné pripomienky pred súdom členského štátu v konaní, ktorého predmetom je otázka, či zo zdaniteľných ziskov možno odpočítať pokutu, ktorú Komisia uložila za porušenie článku 81 ES alebo 82 ES, alebo časť tejto pokuty.

O trovách

- 41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdný dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 15 ods. 3 prvý pododsek tretia veta nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy sa má vykladať tak, že oprávňuje Komisiu Európskych spoločenstiev na to, aby mohla z vlastného podnetu predkladať písomné pripomienky pred súdom členského štátu v konaní, ktorého predmetom je otázka, či zo zdaniteľných ziskov možno odpočítať pokutu, ktorú Komisia uložila za porušenie článku 81 ES alebo 82 ES, alebo časť tejto pokuty.

Podpisy